

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА
імені В.М.КОРЕЦЬКОГО
НАН УКРАЇНИ

Держава і право

З Б І Р Н И К
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ЮРИДИЧНІ І ПОЛІТИЧНІ *й*ти

Випуск 3 6

*Затверджено до друку
Вченою радою Інституту держави
і права ім. В.М.Корецького НАН України*

Збірник затверджено ВАК України як наукове фахове видання,
в якому можуть публікуватися результати дисертаційних досліджень

Редакційна колегія

Ю.С. Шемшученко, доктор юридичних наук, академік НАН України (голова редколегії);
І.О. Кресіна, доктор політичних наук (головний редактор); О.М. Костенко, доктор юридичних наук
(заступник головного редактора); В.Б. Аверьянов, доктор юридичних наук; В.І. Акуленко, доктор ю-
ридичних наук; В.Д. Бабкін, доктор юридичних наук; В.П. Горбатенко, доктор політичних наук; В.Н.
нісов, доктор юридичних наук; В.С. Журавський, доктор юридичних наук; Зайчук О.В., доктор ю-
ридичних наук; А.А. Коваленко, доктор політичних наук; Н.Р. Малишева, доктор юридичних наук;
В.П. Нагребельний, кандидат юридичних наук; І.Г. Оніщенко, доктор політичних наук;
Н.М. Оніщенко, доктор юридичних наук; М.В. Оніщук, кандидат юридичних наук; Н.М. Пархоменко,
кандидат юридичних наук; В.І. Семчик, доктор юридичних наук, член-кореспондент НАН України;
В.Ф. Сіренко, доктор юридичних наук, член-кореспондент НАН України; О.В. Скрипнюк, доктор
юридичних наук; І.Б. Усенко, кандидат юридичних наук; Н.М. Хуторян, доктор юридичних наук;
В.В. Цветков, доктор юридичних наук, член-кореспондент НАН України; Я.М. Шевченко, доктор
юридичних наук; Л.Є. Шкляр, доктор політичних наук.

Д 36 Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки.
Випуск 36. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2007. -
664 с.

У збірнику висвітлюються актуальні питання теорії та історії держави і права, держав-
ного управління, адміністративного, конституційного, міжнародного, цивільного і підпри-
ємницького, аграрного та екологічного права, кримінології, кримінального і кримінально-
процесуального права. Значна увага приділяється проблемам сучасної політичної науки.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів і студентів, усіх, хто прагне
отримати правові та політичні знання теоретичного і прикладного характеру

Адреса редакції

01601, Київ, вул. Трьохсвятительська, 4, к. 211
Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України
тел. 279-73-96, факс 278-54-74

п. А. РУДИК

АНАЛІЗ ЗМІН У СТАТУСІ ПАРЛАМЕНТУ
В КОНТЕКСТІ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Конституція України 1996 р. на відміну від Конституції РСР 1978 р. закріпила якісно новий правовий статус Верховної Ради України. Як представницький законодавчий орган України вона вперше конституційована як парламент. Виступаючи загальнонаціональним органом державної влади, вона наділена правом представляти весь Український народ - громадян України всіх національностей. Відповідно до попередньої редакції Основного Закону держави конституційно-правовий статус Верховної Ради України зумовлювався змішаною формою державного правління, зокрема, президентсько-парламентською. У зв'язку з конституційними змінами відповідно до Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р., які закріпили перерозподіл повноважень між вищими органами державної влади (Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом Міністрів України) у бік розширення повноважень парламенту, конституційно-правовий статус Верховної Ради України суттєво змінився.

Проблема розвитку українського парламентаризму та зміни статусу Верховної Ради України на сучасному етапі стала предметом дослідження вчених Інституту держави і права ім. В. М. Корецького, Академії правових наук України, вищих навчальних закладів, практичних працівників. Серед учених-конституціоналістів слід відзначити Ю. Шемшученка, Л. Кривенко, В. Погорілка, В. Опришкі, А. Селіванова, Ю. Тодику, В. Шаповала, А. Георгіцу, В. Журавського, Ф. Фрицького та ін.¹ Проте у зв'язку з набуттям чинності Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р. ця проблема набула особливої актуальності. Зміна статусу Верховної Ради України у механізмі державної влади потребує подальшого вивчення.

За нової редакції Конституції України зазнали істотних змін повноважень Верховної Ради України в бік їх розширення у вирішенні кадрових питань та продовження строку її повноважень, несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності народних депутатів України, закріплено нове конституційне

положення про необхідність утворення парламентської більшості, посилення з боку Верховної Ради України контролю за діяльністю уряду України та підвищення її відповідальності за його роботу тощо.

Відповідно до нової редакції Конституції України повноваження Верховної Ради України збільшено на один рік - з чотирьох до п'яти (ч. 5 ст. 76). Ця конституційна норма набула чинності з 25 травня 2006 р. - дня набуття повноважень парламентом України, обраним у березні 2006 р. Що дає така зміна? Однозначно відповісти важко. Позитивний бік цього в тому, що вперше обрані народні депутати за збільшення строку своїх повноважень набувають певного досвіду роботи, а негативний у тому, що народні обранці через такий тривалий строк стають менш залежними від виборців і частина з них зловживатиме цим.

У новій редакції Конституції України закріплено норму, що чергові вибори до Верховної Ради України відбуватимуться не через чотири роки, як за попередньої редакції, а через п'ять років. Водночас новизною частини 1 ст. 77 є заміна норми, що вибори відбуваються «в останню неділю березня» на норму, що вибори відбуваються «в останню неділю останнього місяця п'ятого року повноважень Верховної Ради України». Із такої зміни випливає, що чергові вибори до парламенту нашої країни мають відбутися не в березні 2011 р., а в кінці травня - на початку червня 2011 р., тобто в останню неділю останнього місяця п'ятого року повноважень Верховної Ради України п'ятого скликання, яка набрала чинності з дня відкриття першого свого засідання 25 травня 2006 р.

Щоб підвищити персональну відповідальність народних депутатів за виконання покладених на них обов'язків та обмежити можливість використання ними службового становища в особистих інтересах, нова редакція Конституції України крім положення попередньої редакції Конституції - народні депутати України не можуть мати іншого представницького мандата і бути на державній службі - передбачає доповнення: обіймати інші оплачувані посади, займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (ч. 2 ст. 78). У зв'язку з цим слід зазначити, що у новій редакції Конституції відсутнє положення, пропонуване законопроектом 4180, за яким народним депутатам України надавалося б право здійснювати сумісництво оплачуваної посади члена Кабінету Міністрів України. Вважаю, що в цьому випадку такий підхід парламентаріїв України заслуговує тільки схвалення, адже практика засвідчила, що окремі народні депутати України зловживали наявністю депутатського мандата, одночасно перебуваючи народними депутатами і членами уряду.

Нова редакція Конституції України підвищує вимоги до народних депутатів України щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності. Вона містить нове положення: «У разі виникнення обставин, що порушують вимоги щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, народний депутат України у 20-денний строк з дня виникнення таких обставин припиняє таку діяльність або подає особисту заяву про складення повноважень народного депутата України» (ч. 4 ст. 78).

За новою редакцією Конституції України розширено підстави дострокового припинення повноважень народного депутата України. До норм попередньої редакції, що фіксували дострокове припинення повноважень народного депутата України у разі: складення повноважень за його особистою заявою; набрання за-

конної сили обвинувальним вироком щодо нього; визнання його судом неієздатним або безвісно відсутнім; припинення його громадянства або виїзду на постійне проживання за межі України; його смерті - нова редакція Конституції передбачає їх доповнення такими нормами. Зокрема, повноваження народного депутата припиняються достроково у разі, по-перше, якщо протягом двадцяти днів з дня виникнення обставин, які призводять до порушення вимог щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, ці обставини ним не усунуто; по-друге, невходження народного депутата України, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичної партії), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичної партії) або виходу народного депутата України із складу такої фракції (п. 5, 6 ч. 2 ст. 81); по-третє, дострокового припинення відповідно до Конституції України і повноважень Верховної Ради України - у день відкриття першого засідання парламенту України нового скликання (ч. 3 ст. 81).

Позитивним моментом доповнень щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України є те, що вони розкривають і його механізм, що відсутнє у попередній редакції Конституції України. Рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України у разі складення повноважень за його особистою заявою, припинення його громадянства або виїзд на постійне проживання за межі України приймається Верховною Радою України, а якщо протягом двадцяти днів з дня виникнення обставин, які призводять до порушень вимог щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, і ці обставини народним депутатом України не усунуто - судом. У разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо народного депутата України, визнання народного депутата України неієздатним або безвісно відсутнім його повноваження припиняються з дня набрання законної сили рішенням суду, а в разі смерті народного депутата України - з дня смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть.

Щодо невходження народного депутата України, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій) або виходу народного депутата України зі складу такої фракції, то нова редакція Конституції передбачає, що його повноваження припиняються достроково на підставі закону за рішенням вищого керівного органу відповідної політичної партії (виборчого блоку політичної партії) з дня прийняття такого рішення.

Отже, внесені доповнення до Конституції України, що стосується несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, дострокового припинення повноважень народного депутата України, засвідчили, що парламентарії підвищили вимоги до народних депутатів України, виконання ними своїх функцій та обов'язків, їх ролі та відповідальності перед виборцями.

Водночас слід зауважити, що у зазначених вище випадках щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України, на мою думку, Верховна Рада України визначилась вдало. Щоправда, як раніше, так і нині продовжуються дискусії з питань щодо дострокового припинення повноважень народного депутата України у разі не входження такого депутата, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій) або виходу народного депутата України із складу такої фракції.

Юридичні і політичні науки

Заборона народному депутатові, обраному від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), входження до депутатських фракцій інших політичних партій (виборчих блоків політичних партій) - дещо змінює статус народного депутата України і ставить його в залежність від тієї партії, від якої він був обраний до Верховної Ради України.

Європейська Комісія за демократію через право (Венеціанської Комісії) не поділяє такий підхід. Вона наполегливо рекомендує забезпечити в Україні, щоб «положення про народних депутатів не зв'язувало окремого депутата щодо членства у парламентській фракції або блоку у спосіб, що порушує його чи її незалежний та вільний мандат»[^]. Цю рекомендацію, безсумнівно, варто взяти до уваги. Проте, на мою думку, в умовах сучасної України потрібно також враховувати і такі чинники, як рівень демократичного розвитку країни (вона знаходиться лише на початку перехідного періоду до громадянського суспільства і правової держави), а звідси менталітет українських виборців, рівень їх політичної і правової культури, відсутність сильної партійної системи, відсутність довіри до народних депутатів України. Через років десять - п'ятнадцять, коли Україна досягне високого рівня цивілізованості, демократизації суспільства і європейських стандартів суспільно-політичного життя, можна буде, вважаю, виключити цю норму з Основного Закону України.

У новій редакції Конституції України наявні зміни і доповнення, що стосуються порядку роботи Верховної Ради України. Так, у ч. 3 ст 83 уточняється обставина, за якої у разі введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні Верховна Рада України має збиратися без її скликання на своє засідання у дводенний строк - «у разі оголошення указу Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні» і доповнюється новим положенням про введення такого стану не лише в цілому в Україні, а також в «окремих її місцевостях».

Новим моментом є те, що нині порядок роботи парламенту має встановлюватися не законом про регламент Верховної Ради України, як за попередньої редакції, а регламентом Верховної Ради України. Народні депутати тим самим вирішили бути незалежними від Президента України, який мав би підписати закон про регламент Верховної Ради України і таким чином впливати на його зміст, а регламент Верховної Ради України вони можуть приймати самостійно. Уже так відбулося 16 березня 2006 р., коли парламент України постановою прийняв новий регламент Верховної Ради України.

З метою утворення у Верховній Раді України сталої, а не ситуативної парламентської більшості нова редакція Конституції України доповнена положеннями про необхідність і термін формування у парламенті коаліції депутатських фракцій. У ній зазначається, що у Верховній Раді України за результатами виборів і на основі узгодження політичних позицій формується коаліція депутатських фракцій, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України (ч. 6 ст. 83). Водночас зазначається термін, впродовж якого має сформуватися ця більшість: протягом одного місяця з дня відкриття першого засідання Верховної Ради України, що проводиться після чергових або позачергових виборів парламенту України, або протягом місяця з дня припинення діяльності коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, (ч. 7 ст. 83). Коаліція має вносити пропозиції Президентові України щодо кандидатури Прем'єр-міністра України, а також - пропозиції щодо кандидатур до складу Кабінету Міністрів України (ч. 8 ст. 83). % ^niiyg ^y ^-5 ^v ^n a ^ if IV*^^^-. I Ч

В Основному Законі України передбачено і таку обставину: якщо до депутатської фракції у парламенті входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, то вона матиме права коаліції депутатських фракцій у парламенті (ч. 10 ст. 83).

Нова редакція Конституції України передбачає і те, що засади формування, організації діяльності та припинення діяльності коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України встановлюються Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України (ч. 9 ст. 83). Відповідно до цього конституційного положення новий Регламент Верховної Ради України вже передбачив приписи, що стосуються коаліції депутатських фракцій у парламенті. У главі 12 Регламенту Верховної Ради України, спеціально присвяченій коаліції депутатських фракцій, закріплені положення про порядок утворення коаліції, організацію її діяльності, участь коаліції у формуванні Кабінету Міністрів України, зміни у складі коаліції, припинення діяльності коаліції, депутатську фракцію з правами коаліції тощо (статті 61-67)4.

Вищезазначені положення нової редакції Конституції України та Регламенту Верховної Ради України вже реалізовувалися і реалізуються нині під час утворення спочатку демократичної, а пізніше антикризової коаліції депутатських фракцій, припинення діяльності демократичної коаліції, участі антикризової коаліції у формуванні уряду України, її діяльності впродовж майже року після створення, змін у її складі тощо.

Нова редакція Конституції України фіксує істотні зміни до повноважень Верховної Ради України (ст. 85), зокрема ті, що стосуються призначення Прем'єр-міністра України, членів уряду України, деяких міністрів і голів державних комітетів. Якщо за попередньою редакцією Конституції України Верховна Рада України мала право лише «надання згоди на призначення Президентом України Прем'єр-міністра України» (п. 12 ст. 85), то нова редакція Основного Закону держави передбачає, що до повноважень Верховної Ради України належить: «призначення за поданням Президента України Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України, призначення за поданням Прем'єр-міністра України, інших членів Кабінету Міністрів України, Голови Антимонопольного комітету України, Голови Державного комітету телебачення та радіомовлення України, Голови Фонду державного майна України, звільнення зазначених осіб з посад, вирішення питання про відставку Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України; призначення на посаду та звільнення з посади за поданням Президента України Голови Служби безпеки України».

Частина нових із вищезазначених повноважень парламенту України вже дістала своє застосування. Саме за такими повноваженнями Верховної Ради України, обраної у березні 2006 р., відбулося призначення Прем'єр-міністром України В. Януковича. Його кандидатуру Президенту України пропонувала антикризова коаліція депутатських фракцій Партії регіонів, Соціалістичної партії України і Комуністичної партії України. І за поданням цієї кандидатури Президентом України В. Ющенком парламенту він був призначений Прем'єр-міністром України. Відбулося і відбувається призначення Верховною Радою України за поданням уже Прем'єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України. Саме так відбулося призначення парламентом коаліційного уряду України 4 серпня 2006 р. Щоправда, відбулося протистояння між Президентом України і парламентською більшістю у Верховній Раді України щодо кандидатур на посади

Міністра закордонних справ України та Голови Служби безпеки України, які подавалися парламенту Президентом України.

Згідно з новою редакцією Конституції України повноваження Верховної Ради України у кадрових питаннях значно розширилися, підвищилася її роль у призначенні керівників на ключові державні посади, адже за попередньої редакції Основного Закону держави такі повноваження мав лише Президент України.

Нова редакція Конституції України фіксує доповнення до повноважень Верховної Ради України, що стосуються здійснення контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України та парламентського контролю у межах, визначених не лише Конституцією України, як за попередньої редакції, а й законом України (п. 13, 33 ст. 85). Новими повноваженнями Верховної Ради України є прийняття Регламенту, а не закону про регламент Верховної Ради України (п. 15 ст. 85), встановлення державних символів України (п. 24 ст. 85), звільнення з посад, а не лише призначення на посади, як за попередньої редакції, половини складу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (п. 20 ст. 85), надання згоди на звільнення з посади Президентом України, а не лише призначення на посаду Генерального прокурора України (п. 25 ст. 85), звільнення з посади, а не тільки призначення на посади третини складу Конституційного Суду України (п. 26 ст. 85), затвердження законом Конституції АР Крим, змін до неї (п. 37 ст. 85) тощо.

Важливим повноваженням Верховної Ради України є здійснення нею контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України (п. 13 ст. 85), який підконтрольний та підзвітний парламенту (ч. 2 ст. 113). Верховна Рада України в порядку контролю за діяльністю уряду України на своєму засіданні може розглянути питання про його відповідальність і прийняти відповідну резолюцію. Нова редакція Конституції України, закріпивши норму попередньої редакції про те, що Верховна Рада України за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів України від її конституційного складу може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України та прийняти резолюцію недовіри йому більшістю від конституційного складу парламенту, доповнила цю норму положенням, що аналогічне парламент може вчинити і за «пропозицією Президента України» (ч. 1 ст. 87).

Нова редакція Конституції України закріпила також доповнення і щодо строків неможливого розгляду питання про відповідальність уряду України на засіданні парламенту. До попереднього положення про те, що питання про відповідальність Кабінету Міністрів України не може розглядатися Верховною Радою України більш одного разу протягом однієї чергової сесії, а також протягом року після схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України, нова редакція Конституції України доповнена ще й положенням - «протягом останньої сесії Верховної Ради України» (ч. 2 ст. 87).

Регламентуючи питання організації парламенту України, нова редакція Основного Закону держави фіксує зміни до порядку обрання та відкликання керівних посадових осіб Верховної Ради України та її органів, зміни до повноважень Голови Верховної Ради України. Закріпивши положення, що парламент обирає із свого складу Голову, Першого заступника і заступника Голови Верховної Ради України, вона доповнила положенням - «відкликає їх з цих посад» (ч. 1 ст. 88). Нова редакція значно розширила повноваження Голови Верховної Ради України, замінивши норму, що Голова Верховної Ради України «організовує підготовку питань до розгляду на засіданнях Верховної Ради України» попередньої редакції на норму, що він «організовує роботу Верховної Ради України, коор-

динує діяльність її органів»(п.2 ч.2 ст. 88). Нове чинне положення повністю відповідає реальній діяльності Голови Верховної Ради України.

Нова редакція Конституції України чіткіше визнає мету створення комітетів Верховної Ради України, напрями їх роботи, фіксує обрання крім голів комітетів, що було передбачено попередньою редакцією, ще й їхніх перших заступників, заступників та секретарів цих комітетів. Нині зміни у ч. 1 ст. 89 викладені так: «Верховна Рада України для здійснення законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до її повноважень, виконання контрольних функцій відповідно до Конституції України створює з числа народних депутатів України комітети Верховної Ради України та обирає голів, перших заступників, заступників голів та секретарів цих комітетів» (ч. 1 ст. 89).

Докорінних змін зазнали положення, що стосуються підстав і термінів дострокового припинення повноважень Верховної Ради України Президентом України (ст. 90). До норми попередньої редакції, що Президент України може достроково припинити повноваження Верховної Ради України, якщо протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися, у новій редакції Конституції доповнено ще й такі підстави і терміни дострокового припинення Президентом України повноважень парламенту: якщо протягом одного місяця в ньому за результатами виборів і на основі узгодження політичних позицій не сформовано коаліцію депутатських фракцій і якщо протягом шістдесяти днів після відставки Кабінету Міністрів України не сформовано персональний склад Кабінету Міністрів України (п. 1, 2 ч. 2 ст. 90). Ці доповнення, на мою думку, є слушними. Їх реалізація посилюватиме вплив глави держави на парламент, вимагатиме від народних депутатів України злагодженої роботи, компромісних пошуків у ній, підвищення їх відповідальності за свою діяльність та її результативність.

Проявом демократичності вирішення питання дострокового припинення повноважень Верховної Ради України Президентом України є доповнення про те, що рішення з цього питання приймається главою держави після консультацій з Головою Верховної Ради України, його заступниками та головами депутатських фракцій у парламенті (ч. 3 ст. 90).

У новій редакції Конституції України передбачено, що повноваження Верховної Ради України не можуть мати дострокового припинення в останні шість місяців строку повноважень не тільки Президента України, як було за попередньої редакції, а також і «повноважень Верховної Ради України» (ч. 5 ст. 90).

Нова редакція Конституції України, закріпивши положення попередньої редакції про належність права законодавчої ініціативи у Верховній Раді України Президентові України, народним депутатам України та Кабінету Міністрів України, позбавила такого права Національний банк України (ч. 1 ст. 93).

Як попередня, так і нова редакція Конституції України передбачає можливість відкладального президентського вето: Президенти України часто використовували вето. У цілому така практика себе виправдовує: Верховна Рада України приймає закони якіснішими. Проте траплялися випадки, коли Верховна Рада України долала президентське вето, а закон не оприлюднювався. Закріпивши положення попередньої редакції: «Якщо під час повторного розгляду закон буде знову прийнятий Верховною Радою України не менш як двома третинами від її конституційного складу, Президент України зобов'язаний його підписати та офіційно оприлюднити, протягом десяти днів» - нова редакція Конституції України допов-

нена, на мою думку, досить важливою нормою, а саме: «У разі, якщо Президент України не підписав такий закон, він невідкладно офіційно оприлюднюється Головою Верховної Ради України й опубліковується за його підписом» (ч. 4 ст. 94). Таке доповнення створює умови для того, щоб закон, прийнятий Верховною Радою України, офіційно набрав юридичної сили.

Ця конституційна норма уже дістала своє застосування в реальному житті. Саме так після подолання президентського вето був оприлюднений за підписом Голови Верховної Ради України О. Мороза Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 21 грудня 2006 р. одночасно в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр»[^].

Однією із форм здійснення контрольних функцій Верховної Ради України є контроль за виконанням Державного бюджету України (п. 4 ст. 85). Важливу роль у цьому відіграє Рахункова палата. Нова редакція Конституції України розширює її повноваження: Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль не лише за використанням коштів Державного бюджету України, як раніше, а й за надходженням коштів до нього (ст. 98). Таке розширення повноважень себе повністю виправдовує, адже створює умови для здійснення не часткового, а повного контролю з боку Верховної Ради України спочатку за надходженням коштів до Державного бюджету України, а потім їх використання через такий механізм як Рахункова палата.

Отже, нова редакція Конституції України закріпила суттєві зміни й доповнення до положень Основного Закону держави, що стосується статусу Верховної Ради України. Вони істотно розширюють повноваження парламенту України у розв'язанні на державному рівні кадрових питань, посиленні парламентського контролю за діяльністю уряду України, мобілізують роботу самої Верховної Ради України, що сприятиме підвищенню її ролі в системі державних органів України, розвитку демократії в нашій державі.

1. Конституція України: із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 р. № 2222- IV. - К., 2006. - С. 20-35. 2. *Георгіца А. З.* Сучасний парламентаризм: проблеми теорії та практики. - Чернівці, 1998; *Журавський В. С.* Становлення і розвиток українського парламентаризму (теоретичні та організаційно-правові проблеми). - К., 2002. *Кривенко Л. Т.* Верховна Рада України. - К., 1997; *Опришко В. Ф.* Конституційні основи розвитку законодавства України, 2001; Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика В.Ф.Погорілко (відп. ред.). - К., 2003; *Рудик П. А.* Конституційна реформа в Україні: проблеми і перспективи. - К., 2006; *Селіванов А.* Політичні рішення Верховної Ради України та їх вплив на правове регулювання суспільних відносин // Право України. - 2005. - № 12; *Тодыка Ю. Н.* Конституція України — Основний Закон государства и общества. - Х., 2001; Український парламентаризм: минуле і сучасне / За ред. Ю.С. Шемчуженка. - К., 1999; *Фрицький О. Ф.* Конституційне право України: Підручник. - К., 2006; *Шаповал В. М.* Сучасний конституціоналізм. - К., 2005 та ін. 3. Конституційна реформа: експертний аналіз. - Х., 2004. - С. 41. 4. Регламент Верховної Ради: Прийнятий постановою Верховної Ради України від 16 березня 2006 р. № 3547 - VI // Голос України . - 2006. - 15 квітня. - С. 6. 5. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 21 грудня 2006 р. № 514 - VI // Голос України. - 2007. - 2 лютого. - С. 2-6; Урядовий кур'єр. - 2007. - 2 лютого. - С. 5-9.